

Preambulum

Az Európa Tanács tagállamai és ezen egyezmény egyéb aláírói,

emlékeztetve az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezményre (ETS 5. sz., 1950) és annak jegyzőkönyveire, az Európai Szociális Kartára (ETS 35. sz., 1961, módosítva 1996-ban, ETS 163. sz.), az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló Európa tanácsi egyezményre (ETS 197. sz., 2005) és a gyermekek szexuális kizsákmányolással és szexuális zaklatással szembeni védelméről szóló Európa tanácsi egyezményre (ETS 201. sz., 2007);

emlékeztetve a Miniszteri Bizottság által az Európa Tanács tagállamai részére tett következő ajánlásokra: Rec(2002)5. sz. ajánlás a nők erőszakkal szembeni védelméről, CM/Rec(2007)17. sz. ajánlás a nemek közötti egyenlőség normáiról és mechanizmusairól, CM/Rec(2010)10. sz. ajánlás a nők és a férfiak szerepéről a konfliktus-megelőzésben, a konfliktusmegoldásban és a békeépítésben, valamint más vonatkozó ajánlások;

figyelembe véve az Emberi Jogok Európai Bíróságának egyre terjedelmesebb ítélkezési gyakorlatát, amely fontos normákat határoz meg a nőkkel szembeni erőszak területén;

tekintettel a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966), a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára (1966), a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának felszámolásáról szóló ENSZ-egyezményre (1979) és annak kiegészítő jegyzőkönyvére (1999), valamint a nőkkel szembeni megkülönböztetés felszámolásával foglalkozó bizottság 19. számú, a nőkkel szembeni erőszakról szóló általános ajánlására, a gyermek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (1989) és annak kiegészítő jegyzőkönyveire (2000), illetve a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményre (2006);

tekintettel a Nemzetközi Büntetőbíróság Római Statútumára (2002);

emlékeztetve a nemzetközi humanitárius jog alapelveire és különösen a polgári lakosság háború idején való védelmére vonatkozó (IV.) genfi egyezményre (1949), illetve annak I. és II. számú kiegészítő jegyzőkönyvére (1977);

elítélve a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak minden formáját;

elismerve, hogy a nők és a férfiak közötti jogi és tényleges egyenlőség megvalósítása a nőkkel szembeni erőszak megelőzésének kulcsfontosságú eleme;

elismerve, hogy a nőkkel szembeni erőszak a nők és a férfiak közötti, történelmileg kialakult egyenlőtlen erőviszonyok megnyilvánulása, amelyek a férfiak részéről a nők feletti uralkodáshoz és a nőkkel szembeni megkülönböztetéshez, valamint a nők teljes érvényesülésének megakadályozásához vezettek;

elismerve a nőkkel szembeni erőszak, mint nemi alapú erőszak strukturális természetét és azt, hogy a nőkkel szembeni erőszak az egyik olyan meghatározó társadalmi mechanizmus, amellyel a nőket a férfiakhoz képest alárendelt helyzetbe kényszerítik;

komoly aggodalommal elismerve azt, hogy a nők és a leányok gyakran vannak kitéve az erőszak olyan súlyos formáinak, mint a kapcsolaton belüli erőszak, a szexuális zaklatás, az erőszakos közösülés, a kényszerházasság, az ún. „becsület" nevében elkövetett bűncselekmények és a nemiszerv-csonkítás, amelyek a nők és a leányok emberi jogainak súlyos megsértését jelentik, és komoly mértékben akadályozzák a nők és a férfiak közötti egyenlőség elérését;

elismerve, hogy a fegyveres konfliktusok során az emberi jogokat folyamatosan megsértik, ami a polgári lakosságot és különösen a nőket széles körben és rendszeresen elkövetett erőszakos közösülés és szexuális erőszak formájában érinti, valamint elismerve, hogy a konfliktusok alatt és után megnövekszik a nemi alapú erőszak lehetősége;

elismerve, hogy a nők és a leányok a nemi alapú erőszak nagyobb veszélyének vannak kitéve, mint a férfiak;

elismerve, hogy a kapcsolati erőszak aránytalanul érinti a nőket, és hogy férfiak is a kapcsolati erőszak áldozatává válhatnak;

elismerve, hogy a gyermekek a kapcsolati erőszak áldozatai, ideértve azt is, hogy a családon belüli erőszak tanúivá válnak;

olyan Európa megteremtésére törekedve, amely mentes a nőkkel szembeni erőszaktól és a kapcsolati erőszaktól,

az alábbiakban állapodtak meg:

I. fejezet — Célok, fogalom meghatározások, egyenlőség és a megkülönböztetés tilalma, általános kötelezettségek

1. cikk — Az Egyezmény céljai

1. Ezen Egyezmény céljai:

a) a nők védelme az erőszak minden formájával szemben, valamint a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzése, üldözése és megszüntetése;

b) hozzájárulás a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséhez, továbbá a nők és a férfiak közötti tényleges egyenlőség elősegítése, a nők helyzetének megerősítése révén is;

c) átfogó keret, szakpolitikák és intézkedések megtervezése a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak minden áldozatának védelme és segítése érdekében;

d) nemzetközi együttműködés elősegítése a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak megszüntetése céljából;

e) az érintett szervezetek és a bűnüldöző hatóságok támogatása és segítése azért, hogy hatékonyan együttműködjenek a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak megszüntetésére irányuló integrált megközelítés elfogadásában.

2. Ezen Egyezmény, annak biztosítása érdekében, hogy a részes felek hatékonyan végrehajtsák rendelkezéseit, különleges ellenőrző rendszert hoz létre. .

2. cikk — Az Egyezmény hatálya

1. Ezt az Egyezményt a nőkkel szembeni erőszak minden formájára alkalmazni kell, ideértve a kapcsolati erőszakot is, amely aránytalanul érinti a nőket.
2. Ez az Egyezmény arra ösztönzi a részes feleket, hogy a kapcsolati erőszak minden áldozata tekintetében alkalmazzák az Egyezményt. Az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtása során a részes feleknek különös figyelmet kell fordítaniuk a nemi alapú erőszak női áldozataira.
3. Ez az Egyezmény békeidőben és fegyveres konfliktusok idején alkalmazandó.

3. cikk — Fogalommeghatározások

Ezen Egyezmény alkalmazásában:

a) „**nőkkel szembeni erőszak**” [violence against women]: **az emberi jogok megsértéseként és a nőkkel szembeni megkülönböztetés formájaként értelmezendő**; a nemi alapú erőszak mindazon cselekményei, amelyek fizikai, szexuális, pszichológiai vagy gazdasági sérelmet vagy szenvedést okoznak vagy okozhatnak a nőknek, ideértve az ilyen cselekményekkel való fenyegetést, a kényszert vagy a szabadságtól való önkényes megfosztást, akár a közéletben, akár a magánéletben fordul is az elő.

b) „**kapcsolati erőszak**” [domestic violence]: a fizikai, a szexuális, a pszichológiai vagy a gazdasági erőszak mindazon cselekményei, amelyek a családon vagy a háztartási egységen belül, vagy a volt vagy a jelenlegi házastársak vagy partnerek között történnek, függetlenül attól, hogy az elkövető az áldozattal azonos helyen él vagy élt-e;

c) „**nem**” [az eredeti szövegben: *gender = társadalmi nem - a szerk.*]: azok a társadalmilag kialakult szerepek, viselkedési formák, tevékenységek és jellegzetes tulajdonságok, amelyeket egy adott társadalom a nőkre és a férfiakra nézve megfelelőnek tekint;

d) „nőkkel szembeni nemi alapú erőszak” [gender-based violence against women]: olyan erőszak, amely egy nő ellen irányul azért, mert nő, vagy amely aránytalanul érinti a nőket;

e) „áldozat” [victim]: olyan természetes személy, aki az a. és a b. pontban meghatározott magatartás tárgya;

f) „nők” [women]: magában foglalja a 18 év alatti leányokat is.

4. cikk — Alapjogok, egyenlőség és a megkülönböztetés tilalma

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és más intézkedéseket, hogy elősegítsék és védjék mindenki, különösen a nők jogát arra, hogy a köz-és a magánszférában egyaránt erőszaktól mentesen éljenek.

2. A részes felek elítélik a nőkkel szembeni megkülönböztetés minden formáját, és haladéktalanul megteszik a szükséges jogalkotási és más intézkedéseket annak megelőzése érdekében, különösen azáltal, hogy

- beépítik nemzeti alkotmányukba vagy más megfelelő jogszabályaikba a nők és a férfiak közötti egyenlőség elvét, és biztosítják ezen elv tényleges érvényesülését;

- tiltják a nőkkel szembeni megkülönböztetést, szükség esetén akár szankciók alkalmazásával is;

- hatályon kívül helyezik azokat a törvényeket és megszüntetik azokat a gyakorlatokat, amelyek megkülönböztetést alkalmaznak a nőkkel szemben.

3. Ezen Egyezmény rendelkezéseinek, különösen az áldozatok jogainak védelmét szolgáló intézkedéseknek a végrehajtását a részes felek kötelesek biológiai nemén, társadalmi nemén, származáson, bőrszínen, nyelven, valláson, politikai vagy más véleményen, nemzeti vagy társadalmi származáson, nemzeti kisebbséghez való tartozáson, vagyonon, születésen, szexuális irányultságon, nemi identitáson, életkoron, egészségi állapoton, fogyatékkosságon, családi állapoton, migráns vagy menekült jogálláson vagy más jogálláson alapuló megkülönböztetés nélkül biztosítani.

4. A nemi alapú erőszak megelőzéséhez és a nők ilyen erőszakkal szembeni védelméhez szükséges különleges intézkedések ezen Egyezmény értelmében nem minősülnek megkülönböztetésnek.

5. cikk — Állami kötelezettségek és kellő gondosság [due diligence]

1. A részes felek tartózkodnak a nőkkel szembeni bármilyen erőszakos cselekedetben való részvételtől, és biztosítják, hogy az állami hatóságok, tisztviselők, megbízottak,

intézmények és az állam nevében eljáró más szereplők ezzel a kötelezettséggel összhangban cselekedjenek.

2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és más intézkedéseket, hogy kellő gondossággal járjanak el a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó, nem állami szereplők által elkövetett erőszakos cselekmények megelőzése, kivizsgálása, megbüntetése és az ilyen erőszakos cselekményekkel kapcsolatos jóvátétel biztosítása érdekében.

6. cikk — A nemekhez kapcsolódó szempontokat figyelembe vevő szakpolitikák

A részes felek vállalják, hogy az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásába és hatásuk értékelésébe beillesztik a nemi dimenziót [gender perspective], továbbá előmozdítják és hatékonyan érvényesítik a nők és a férfiak közötti egyenlőségre, valamint a nők helyzetének megerősítésére irányuló szakpolitikákat.

II. fejezet — Integrált szakpolitikák és adatgyűjtés

7. cikk — Átfogó és koordinált szakpolitikák

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és más intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan országos szinten hatékony, átfogó és koordinált szakpolitikákat fogadjanak el és hajtsanak végre, amelyek a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának megelőzéséhez és az ellene folytatott küzdelemhez minden szükséges intézkedést magukban foglalnak, továbbá hogy mindenre kiterjedő választ adjanak a nőkkel szembeni erőszakra.
2. A részes felek biztosítják, hogy az 1. bekezdésben említett szakpolitikák az áldozat jogait helyezték az intézkedések középpontjába, és e szakpolitikák az összes érintett szerv, intézmény és szervezet közötti hatékony együttműködés keretében kerüljenek végrehajtásra.
3. Az e cikk alapján hozott intézkedésekben adott esetben az összes érintett szereplő, **így kormányzati szervek, nemzeti, regionális és a helyi parlamentek és hatóságok, nemzeti emberi jogi intézmények és civil társadalmi szervezetek is részt vesznek.**

8. cikk — Pénzügyi források

A részes felek elegendő pénzügyi és humán erőforrást biztosítanak az integrált szakpolitikák, intézkedések és programok megfelelő végrehajtásához a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának megelőzése és az ellene folytatott küzdelem érdekében, ideértve a nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom által végrehajtott intézkedéseket is.

9. cikk — Nem kormányzati szervezetek és a civil társadalom

A részes felek minden szinten elismerik, ösztönzik és támogatják a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelem terén tevékenykedő nem kormányzati szervezetek és civil társadalom munkáját, és hatékony együttműködést alakítanak ki ezekkel a szervezetekkel.

10. cikk — Koordinációs testület

1. A részes felek kijelölnék vagy létrehoznaek egy vagy több hivatalos szervezetet azzal a feladattal, hogy koordinálják, végrehajtsák, ellenőrizték és értékeljék a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának megelőzésére és az ellene folytatott küzdelemre vonatkozó szakpolitikákat és intézkedéseket. Ezek a szervezetek koordinálják a 11. cikkben említett adatgyűjtést, elemzik és terjesztik annak eredményeit.
2. A részes felek gondoskodnak arról, hogy az e cikk alapján kijelölt vagy létrehozott szervezetek általános jellegű információkat kapjanak a VIII. fejezet alapján tett intézkedésekről.
3. A részes felek gondoskodnak arról, hogy az e cikk alapján kijelölt vagy létrehozott szervezetek képesek legyenek közvetlenül kommunikálni és kapcsolatokat fenntartani a többi részes félnél tevékenykedő partnereikkel.

11. cikk — Adatgyűjtés és kutatás

1. Ezen Egyezmény végrehajtása céljából a részes felek vállalják, hogy

a) rendszeres időközönként leválogatott statisztikai adatokat gyűjtenek a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának eseteiről;

b) a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájával kapcsolatban támogatják a kutatásokat a kiváltó okok és a hatások, az előfordulás és a bírósági ítéletek aránya, valamint az ezen Egyezmény végrehajtására tett intézkedések hatásossága tanulmányozása céljából.

2. A részes felek erőfeszítéseket tesznek, hogy a lakosság körében rendszeres időközönként felméréseket végezzenek a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formája elterjedtségének és tendenciáinak értékelése céljából.

3. A részes felek az e cikk alapján gyűjtött információkat átadják a jelen Egyezmény 66. cikkében említett szakértői csoportnak a nemzetközi együttműködés ösztönzése és a nemzetközi összehasonlító értékelés lehetővé tétele céljából.

4. A részes felek gondoskodnak az e cikk alapján gyűjtött információk nyilvánosságá tételéről.

III. fejezet — Megelőzés

12. cikk — Általános kötelezettségek

1. A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy változásokat segítsenek elő a nők és a férfiak társadalmi és kulturális viselkedésmintáiban azzal a céllal, hogy megszüntessék mindazon előítéleteket, szokásokat, hagyományt és más gyakorlatokat, amelyek a nők alsóbbrendűségének gondolatán vagy a sztereotip női és férfi szerepeken alapulnak.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és más intézkedéseket, hogy megelőzzék a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának természetes vagy jogi személyek által történő elkövetését.
3. A jelen fejezet alapján tett intézkedéseknek figyelembe kell venniük és kezelniük kell a különös körülmények miatt kiszolgáltatottá vált személyek különleges szükségleteit, **és az áldozatok emberi jogait kell középpontba helyezniük.**
4. A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy arra ösztönözzék a társadalom minden tagját, különösen a férfiakat és a fiúkat, hogy aktívan járuljanak hozzá a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának megelőzéséhez.
5. A részes felek gondoskodnak arról, hogy a kultúrát, a szokásokat, a vallást, a hagyományt vagy az úgynevezett „becsületet” senki ne tekinthesse a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények igazolásának.
6. A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket a nők helyzetének megerősítésével kapcsolatos programok és tevékenységek elősegítése érdekében.

13. cikk — Tudatosságnövelés

1. A részes felek rendszeresen és minden szinten tudatosságnövelő kampányokat vagy programokat támogatnak vagy folytatnak le, adott esetben a nemzeti emberi jogi intézményekkel és esélyegyenlőségi szervezetekkel, a civil társadalommal és a nem kormányzati szervezetekkel, különösen a női szervezetekkel is együttműködve, azért, hogy növeljék a nyilvánosság tudatosságát és megértését a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájának különböző megnyilvánulásaival, azok gyermekeket érintő hatásaival és az ilyen erőszakos cselekmények megelőzésének szükségességével kapcsolatban.
2. A részes felek gondoskodnak a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények megelőzéséhez rendelkezésre álló intézkedésekkel kapcsolatos információknak a nyilvánosság körében történő széles körű terjesztéséről.

14. cikk — Oktatás

1. **A részes felek adott esetben megteszik a szükséges lépéseket, hogy az oktatás minden szintjén a tanulók változó képességeihez igazított tananyagot illesszenek a hivatalos tantervekbe olyan témákban, mint a nők és a férfiak közötti egyenlőség, a sztereotípiamentes nemi szerepek, a kölcsönös tisztelet,**

az erőszakmentes konfliktusmegoldás a személyközi kapcsolatokban, a nőkkal szembeni nemi alapú erőszak, és a személyi sérthetlenséghez való jog.

2. A részes felek megteszik a szükséges lépéseket, hogy az 1. bekezdésben említett elveket érvényre juttassák az informális oktatási létesítményekben, valamint a sport-, a kulturális és a szabadidős létesítményekben és a médiában.

15. cikk — Szakemberképzés

1. **A részes felek megfelelő képzést nyújtanak vagy alakítanak ki a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények áldozataival vagy elkövetőivel foglalkozó szakemberek számára az említett erőszakos cselekmények megelőzéséről és felismeréséről, a nők és a férfiak közötti egyenlőségről, az áldozatok szükségleteiről és jogairól, valamint a **másodlagos áldozattá válás** megelőzésének módjairól.**
2. A részes felek ösztönzik, hogy az 1. bekezdésben említett képzés koordinált, több szervezetre kiterjedő együttműködésről szóló képzést is magában foglaljon, hogy átfogó és megfelelő áldozatkezelés váljon lehetővé a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak eseteiben.

16. cikk — Megelőző beavatkozás és kezelési programok

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket olyan programok létrehozására vagy támogatására, amelyek célja, hogy a kapcsolati erőszak elkövetőit a személyközi kapcsolatokon belüli erőszakmentes magatartás elsajátítására tanítsák a további erőszak megelőzése és az erőszakos magatartásminták megváltoztatása érdekében.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket olyan kezelési programok létrehozására vagy támogatására, amelyek célja, hogy megakadályozzák az elkövetőket, különösen a nemi erkölcs elleni bűncselekmények elkövetőit [sex offenders] újabb bűncselekmények elkövetésében.
3. Az 1. és a 2. bekezdésben említett intézkedések megtételekor a részes felek biztosítják, hogy **az áldozatok biztonsága, támogatása és emberi jogai kiemelt szerepet kapjanak**, valamint hogy ezeket a programokat adott esetben az áldozatsegítő szakszolgálatokkal szorosan együttműködve állítsák össze és hajtsák végre.

17. cikk — A magánszektor és a média részvétele

1. A részes felek arra ösztönzik a magánszektort, az információs és kommunikációs technológiai szektort, valamint a médiát — a véleménynyilvánítás szabadságát és függetlenségüket kellően tiszteletben tartva —, hogy vegyenek részt a szakpolitikák kidolgozásában és végrehajtásában, valamint dolgozzanak ki iránymutatásokat és önszabályozó normákat a nőkkal szembeni erőszak megelőzése és méltóságuk tiszteletben tartásának növelése érdekében.

2. A részes felek a magánszektor szereplőivel együttműködve arra vonatkozó készségeket fejlesztenek és erősítenek a gyermekekben, a szülőkben és a nevelőkben, hogy hogyan kell

kezelni azt az információs és kommunikációs környezetet, amely hozzáférést biztosít olyan szexuális vagy erőszakos természetű, megalázó tartalmakhoz, amelyek károsak lehetnek.

IV. fejezet — Védelem és támogatás

18. cikk — Általános kötelezettségek

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy védjék az áldozatokat a további erőszakos cselekményektől.
2. A részes felek a belső joggal összhangban megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak érdekében, hogy olyan megfelelő mechanizmusok működjenek, amelyek az összes érintett állami szerv, beleértve a bírósági szervezetet, az ügyészséget, a bűnüldöző hatóságokat, a helyi és a regionális hatóságokat, valamint a nem kormányzati szervezetek és egyéb érintett szervezetek és szereplők között hatékony együttműködést képesek kialakítani a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formája áldozatainak és tanúinak védelme és támogatása terén, ideértve az Egyezmény 20. és 22. cikkében részletezett általános támogatási szolgálatokhoz és támogatási szakszolgálatokhoz fordulást is.
3. A részes felek biztosítják, hogy az e fejezet alapján hozott intézkedések
 - a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak nemi szempontú megértésén alapuljanak, és az áldozatok emberi jogaira és biztonságára összpontosítsanak;
 - olyan integrált megközelítésen alapuljanak, amely figyelembe veszi az áldozatok, az elkövetők, a gyermekek és a tágabb társadalmi környezet közötti kapcsolatokat;
 - a másodlagos áldozattá válás elkerülését célozzák;
 - az erőszakos cselekmények női áldozatai helyzetének megerősítését és gazdasági függetlenségét célozzák;
 - adott esetben lehetővé tegyék, hogy a védelmi és a támogatási szolgálatok ugyanazon a helyszínen legyenek;
 - figyelembe vegyék a kiszolgáltatott személyek, ideértve a gyermekáldozatokat is, különleges szükségleteit, és hozzáférhetőek legyenek e személyek számára .
4. **A szolgáltatások nyújtása nem függhet attól, hogy az áldozat kész-e feljelentést vagy vallomást tenni az elkövető ellen.**
5. A részes felek megteszik a megfelelő intézkedéseket, hogy a nemzetközi jog szerinti kötelezettségeikkel összhangban konzuli vagy más védelmet és támogatást nyújtsanak állampolgáraiknak vagy más, védelemre jogosult áldozatoknak.

19. cikk — Tájékoztatás

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítására, hogy az áldozatok az általuk értett nyelven megfelelően és időben

tájékoztatást kapjanak a rendelkezésre álló támogatási szolgálatokról és jogi intézkedésekről.

20. cikk —Általános támogatási szolgálatok

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítására, hogy az áldozatok olyan szolgálatokhoz fordulhassanak, amelyek elősegítik felépülésüket az erőszakot követően. Ezeknek az intézkedéseknek szükség esetén olyan szolgáltatásokat kell magukban foglalniuk, mint a jogi és a pszichológiai tanácsadás, a pénzügyi támogatás, a **lakhatás**, az oktatás, a képzés és a munkahelykeresési támogatás.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítására, hogy az áldozatok egészségügyi és szociális szolgáltatókhoz fordulhassanak, a szolgálatok megfelelő forrásokkal rendelkezzenek, és a szakemberek képzettsége lehetővé tegye az áldozatok segítségét és megfelelő szolgálatokhoz irányítását.

21. cikk — Segítségnyújtás egyéni vagy kollektív panaszok esetén

A részes felek biztosítják, hogy az áldozatok tájékoztatásban részesüljenek az egyéni vagy kollektív panaszokra vonatkozóan alkalmazandó regionális és nemzetközi mechanizmusokról, és hozzáférhessenek ezekhez a mechanizmusokhoz. A részes felek elősegítik, hogy az áldozatok megfelelő érzékenységgel és hozzáértéssel nyújtott segítséget kapjanak panaszuk benyújtásához.

22. cikk — Támogatási szakszolgálatok

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy megfelelő földrajzi eloszlásban olyan támogatási szakszolgálatokat hozzanak létre vagy ezek létrehozásáról gondoskodjanak, amelyek azonnali, valamint rövid és hosszú távú támogatást nyújtanak a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények áldozatai számára.
2. A részes felek különleges szakszolgálatokat hoznak létre az erőszakos cselekmények női áldozatai és azok gyermekei számára, vagy gondoskodnak ezek létrehozásáról.

23. cikk — Menedékhelyek

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy **kellő számban megfelelő, könnyen hozzáférhető menedékhelyeket alakítsanak ki**, ahol biztonságos szállást nyújtanak az áldozatok, különösen a nők és gyermekeik számára, és proaktív módon közelítenek feléjük.

24. cikk — Telefonos segélyvonalak

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy országos, a hét minden napján éjjel-nappal díjmentesen hívható segélyvonalakat hozzanak létre, amelyeken keresztül titoktartás mellett vagy a névtelenséget tiszteletben tartva tanácsokat adnak a hívóknak a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájával kapcsolatban.

25. cikk — A szexuális erőszak áldozatainak támogatása

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy az erőszakos közösülés vagy a szexuális erőszak áldozatai számára kellő számban megfelelő, könnyen hozzáférhető válságközpontokat alakítsanak ki, ahol orvosi és igazságügyi orvosi vizsgálatot, traumakezelést végeznek és tanácsokat adnak az áldozatok számára.

26. cikk — A gyermektanúk védelme és támogatása

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítására, hogy a védelmi és támogatási szolgáltatások áldozatok részére történő nyújtása során megfelelő módon figyelembe vegyék a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak bármely formájának tanújává vált gyermekek jogait és szükségleteit.
2. Az e cikk alapján hozott intézkedések magukban foglalják az életkornak megfelelő pszichoszociális tanácsadást a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak bármely formájának tanújává vált gyermekek számára, és az intézkedéseknek messzemenően figyelembe kell venniük a gyermekek érdekeit.

27. cikk — Bejelentés

A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy arra ösztönözzék a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények elkövetésének tanúit vagy azokat a személyeket, akik alapos okkal úgy vélik, hogy ilyen cselekmények elkövetésére kerülhet sor vagy további erőszakos cselekmények elkövetése várható, hogy jelentsék ezt be az illetékes szervezeteknél vagy hatóságoknál.

28. cikk — Bejelentés szakemberek részéről

A részes felek megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a belső jog alapján bizonyos szakemberekre vonatkozó titoktartási szabályok ne akadályozzák az érintett szakembereket abban, hogy megfelelő körülmények között bejelentést tegyenek az illetékes szervezeteknél vagy hatóságoknál, ha alapos okkal úgy vélik, hogy a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó súlyos erőszakos cselekményeket követtek el vagy további súlyos erőszakos cselekmények elkövetése várható.

V. fejezet – Anyagi jog

29. cikk — Polgári perek és jogorvoslatok

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy megfelelő polgári jogi jogorvoslatot biztosítsanak az áldozatoknak az elkövetőkkel szemben.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy a nemzetközi jog általános elveivel összhangban megfelelő polgári jogi igényérvényesítési eszközt biztosítsanak az áldozatoknak azokkal az állami hatóságokkal szemben, amelyek hatáskörükön belül elmulasztottak eleget tenni a szükséges megelőző vagy védintézkedések meghozatalára vonatkozó kötelezettségüknek.

30. cikk — Kártérítés és kártalanítás

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatoknak joguk legyen kártérítést követelni az elkövetőktől a jelen Egyezményvel összhangban meghatározott bűncselekmények esetében.
2. Megfelelő állami kártalanításban kell részesíteni azokat, akik súlyos testi sérülést vagy egészségkárosodást szenvedtek el, amennyiben a kár nem kerül megtérítésre más forrásból, például az elkövető, biztosítás vagy államilag finanszírozott egészségügyi vagy szociális ellátás révén. Ez nem zárja ki azt, hogy a részes felek visszakeresettel követeljék az elkövetőtől a kártalanítás megtérítését, amennyiben megfelelően figyelembe veszik az áldozat biztonságát.
3. A 2. bekezdés alapján hozott intézkedéseknek biztosítaniuk kell, hogy a kártalanítás ésszerű időn belül megtörténjen.

31. cikk — Szülői felügyeleti jog, láthatási jog és biztonság

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a szülői felügyeleti jogra és a gyermekláthatási jogra vonatkozó határozatok meghozatalakor figyelembe vegyék a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekményeket.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy **a láthatási jog vagy a szülői felügyeleti jog gyakorlása ne veszélyeztesse az áldozat vagy a gyermekek jogait és biztonságát.**

32. cikk — A kényszerházasság polgári jogi következményei

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a kényszer hatására kötött házasságok az áldozatra háruló

indokolatlan pénzügyi vagy adminisztratív teher nélkül megtámadhatók, megsemmisíthetők vagy felbonthatók legyenek.

33. cikk — Pszichológiai erőszak

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a más személy pszichológiai sértetlenségét kényszerítés vagy fenyegetés révén súlyosan károsító cselekmények szándékos elkövetése büntetendő legyen.

34. cikk — Fenygető zaklatás

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a más személy ellen irányuló ismételt fenyegetésekből álló, az érintett személyben biztonságával kapcsolatban félelmet keltő cselekmények szándékos elkövetése büntetendő legyen.

35. cikk — Fizikai erőszak

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a más személlyel szembeni fizikai erőszak szándékos elkövetése büntetendő legyen.

36. cikk — Szexuális erőszak, ideértve az erőszakos közösülést is

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a következő cselekmények szándékos elkövetése büntetendő legyen:

a) beleegyezés nélküli, szexuális természetű hüvelyi, anális vagy orális behatolás egy másik személy testébe bármilyen testrészrel vagy tárggyal;

b) beleegyezés nélküli, szexuális természetű egyéb cselekmények egy másik személlyel;

c) más személy rábírása arra, hogy beleegyezés nélküli, szexuális természetű cselekményben vegyen részt egy harmadik személlyel.

2. A beleegyezést önként, a személynek a körülmények összefüggésében értékelt szabad akaratából kell megadni.

3. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az 1. bekezdés rendelkezései a volt vagy jelenlegi házastársak, illetve a belső jog által elismert volt vagy jelenlegi partnerek ellen elkövetett cselekményekre is vonatkozzanak.

37. cikk — Kényszerházasság

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy egy felnőtt vagy egy gyermek házasságkötésre kényszerítésének szándékos elkövetése büntetendő legyen.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az olyan cselekmény szándékos elkövetése, amellyel egy felnőttet vagy egy gyermeket házasságkötésre kényszerítés céljából a tartózkodása szerintitől eltérő részes fél vagy állam területére csalnak át, büntetendő legyen.

38. cikk — Női nemi szervek megcsonkítása

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a következő cselekmények szándékos elkövetése büntetendő legyen:

- a) a nagyajkak, a kisajkak vagy a csikló egészének vagy valamely részének kimetszése, infibulációja vagy bármilyen más módon történő csonkítása;
- b) egy nő kényszerítése vagy rábírása arra, hogy alávesse magát az a. pontban felsorolt cselekmények valamelyikének;
- c) egy leány ösztönzése, kényszerítése vagy rábírása arra, hogy alávesse magát az a. pontban felsorolt cselekmények valamelyikének.

39. cikk — Kényszerített terhességmegszakítás és kényszerített sterilizálás

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a következő cselekmények szándékos elkövetése büntetendő legyen:

1. **egy nő terhességének megszakítása annak előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezése nélkül;**
2. olyan műtét elvégzése egy nőn annak előzetes és tájékoztatáson alapuló beleegyezése nélkül vagy anélkül, hogy az eljárást megértené, amelynek célja vagy hatása a nő természetes szaporodási képességének megszűnése.

40. cikk — Szexuális zaklatás

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nem kívánt, szexuális természetű szóbeli, nem szóbeli vagy fizikai cselekmény, amelynek célja vagy hatása egy személy méltóságának megsértése, különösen akkor, ha az megfélemlítő, ellenséges, megalázó, megszegyenítő vagy sértő környezetet teremt, büntetőjogi vagy más jogi szankció tárgyát képezze.

41. cikk — Bűnsegély vagy felbujtás és kísérlet

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak érdekében, hogy a jelen Egyezmény 33., 34., 35., 36., 37. cikkével, 38. cikke a. pontjával és 39. cikkével összhangban meghatározott bűncselekmények elkövetéséhez szándékosan nyújtott bűnsegélyt és az elkövetésre szándékosan történő felbujtást bűncselekménynek minősítsék.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket arra, hogy a jelen Egyezmény 35., 36., 37. cikkével, 38. cikke a. pontjával és 39. cikkével összhangban meghatározott bűncselekmények elkövetésének szándékos kísérletét bűncselekménynek minősítsék.

42. cikk — A bűncselekmények, köztük az ún. „becsület” nevében elkövetett bűncselekmények elfogadhatatlan igazolása

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények bármelyikének elkövetése alapján indult büntetőeljárások során a kultúra, a szokás, a vallás, a hagyomány vagy az ún. „becsület” ne minősülhessen a cselekmény igazolásának. Ez különösen vonatkozik azokra az állításokra, miszerint az áldozat áthágta a kulturális, a vallási, a társadalmi vagy a tradicionális normákat vagy a megfelelő viselkedési szokásokat.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az a tény, hogy egy személy az 1. bekezdésben említett cselekmények valamelyikének elkövetésére egy gyermeket bírt rá, ne csökkentse az adott személy büntetőjogi felelősségét az elkövetett cselekmények tekintetében.

43. cikk — A bűncselekmények alkalmazása

A jelen Egyezménnyel összhangban meghatározott bűncselekmények az áldozat és az elkövető közötti kapcsolat természetétől függetlenül alkalmazandók.

44. cikk — Joghatóság

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy megállapítsák joghatóságukat a jelen Egyezménnyel összhangban meghatározott bűncselekmények kapcsán, ha a bűncselekményt:

- a) valamely részes fél területén követték el;
- b) valamely részes fél lobogója alatt közlekedő hajó fedélzetén követték el;
- c) valamely részes fél jogszabályai szerint bejegyzett repülőgép fedélzetén követték el;
- d) valamely részes fél állampolgára követte el; vagy
- e) valamely részes fél területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személy követte el.

2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy megállapítsák joghatóságukat a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekmények kapcsán, ha a bűncselekményt valamely részes fél állampolgára ellen vagy valamely részes fél területén szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személy ellen követék eb

3. A jelen Egyezmény 36., 37., 38. és 39. cikkével összhangban meghatározott bűncselekmények büntethetősége érdekében a Felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy joghatóságuk megállapítása ne függjön attól, hogy az adott cselekmények az elkövetésük helye szerinti területen bűncselekménynek minősülnek-e.

4. A jelen Egyezmény 36., 37., 38. és 39. cikkével összhangban meghatározott bűncselekmények üldözése érdekében a részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy joghatóságuk megállapítása az 1. bekezdés d. és e. pontját illetően ne függjön attól a feltételtől, hogy a büntetőeljárást csak az áldozat által a bűncselekményre vonatkozóan tett bejelentést vagy a bűncselekmény elkövetésének helye szerinti állam által az eljárás megindítására tett cselekményt követően lehet megindítani.

5. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekmények elbírálására joghatósággal rendelkezzenek azokban az esetekben, ha a feltételezett elkövető a területükön tartózkodik, és kizárólag állampolgársága alapján nem adják ki őt egy másik részes félnek.

6. Ha a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott feltételezett bűncselekmény vonatkozásában több részes fél tart joghatóságra igényt, akkor az érintett részes felek adott esetben konzultációt folytatnak egymással a büntetőeljárás szempontjából legmegfelelőbb joghatóság megállapítása céljából.

7. A nemzetközi jog általános szabályainak sérelme nélkül ezen Egyezmény nem zárja ki azt, hogy valamely részes fél belső joga alapján gyakorolja a büntető joghatóságot.

45. cikk — Szankciók és intézkedések

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekmények hatékony, arányos és visszatartó erejű, a bűncselekmény súlyosságát figyelembe vevő szankciókkal legyenek büntethetők. E szankciók közé tartozhatnak adott esetben a szabadságvesztéssel járó büntetéseket is, amelyek kiadatáshoz vezethetnek.

2. A részes felek más intézkedéseket is tehetnek az elkövetőkkel kapcsolatban, például a következőket:

- az elítélt személyek ellenőrzése vagy felügyelete;
- a szülői jogok megvonása, ha a gyermek érdekei, adott esetben ideértve az áldozat biztonságát is, más módon nem garantálhatók.

46. cikk — Súlyosító körülmények

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a következő körülmények — amennyiben nem tényállási elemei a bűncselekménynek — a belső jog vonatkozó rendelkezéseivel összhangban súlyosító körülményként legyenek figyelembe vehetők a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatos büntetési tételek meghatározása során:

a) a bűncselekményt volt vagy jelenlegi házastárs vagy a belső jog által elismert volt vagy jelenlegi partner sérelmére követték el, vagy családtag, az áldozattal közös háztartásban élő vagy hatalmi helyzetével visszaélő személy követte el;

b) a bűncselekményt vagy a kapcsolódó bűncselekményeket ismételten követték el;

c) a bűncselekményt különös körülmények miatt kiszolgáltatottá vált személy sérelmére követték el;

d) a bűncselekményt gyermek sérelmére vagy gyermek jelenlétében követték el;

e) a bűncselekményt két vagy több személy együttesen követte el;

f) a bűncselekményt rendkívül súlyos erőszak előzte meg vagy kísérte;

g) a bűncselekményt fegyveresen vagy fegyverrel történő fenyegetéssel követték el;

h) a bűncselekmény súlyos fizikai vagy pszichológiai sérülést okozott az áldozatnak;

i) az elkövető hasonló bűncselekményekért korábban már volt büntetve.

47. cikk — Egy másik részes fél által hozott ítéletek

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak lehetővé tétele érdekében, hogy a büntetési tételek meghatározása során figyelembe lehessen venni a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatban valamely részes fél által hozott jogerős ítéleteket.

48. cikk — A kötelező alternatív vitarendezési eljárások és büntetések tilalma

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy **megtiltsák a kötelező alternatív vitarendezési eljárásokat, ideértve a közvetítést és a békéltetést is, a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájával kapcsolatban.**
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy pénzbüntetés megfizetésének elrendelése esetén megfelelően figyelembe vegyék azt, hogy az elkövető képes-e az áldozattal szemben pénzügyi kötelezettségnek eleget tenni.

VI. fejezet — Nyomozás, vádemelés, eljárásjog és védőintézkedések

49. cikk — Általános kötelezettségek

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájával kapcsolatos nyomozásokat és bírósági eljárásokat indokolatlan késedelem nélkül lefolytassák, a büntetőeljárás minden szakaszában figyelembe véve az áldozat jogait.
2. Az emberi jogok alapvető elveivel összhangban és az erőszak nemi alapú értelmezésére tekintettel a részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatban hatékony nyomozásra és büntetőeljárásra kerüljön sor.

50. cikk — Azonnali reagálás, megelőzés és védelem

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a feladatkörük alapján érintett bűnüldöző hatóságok azonnal és megfelelő módon reagáljanak a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formájára úgy, hogy megfelelő és közvetlen védelmet kínálnak az áldozatoknak.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a feladatkörük alapján érintett bűnüldöző hatóságok azonnal és megfelelő módon kapcsolódjanak be a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó

erőszak minden formájának megelőzésébe és az azokkal szembeni védelembe, ideértve a megelőző operatív intézkedések alkalmazását és a bizonyítékok gyűjtését is.

51. cikk — Kockázatértékelés és kockázatkezelés

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy minden érintett hatóság értékelje az emberi életet fenyegető kockázatokat, a helyzet súlyosságát és az erőszak ismételt elkövetésének kockázatát a kockázatok kezelése, illetve szükség esetén koordinált biztonság és támogatás nyújtása céljából.

2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az 1. bekezdésben említett értékelés a nyomozás minden szakaszában és a védőintézkedések alkalmazásakor kellőképpen figyelembe vegye azt, hogy a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszakos cselekmények elkövetői rendelkeznek-e lőfegyverekkel vagy van-e azokhoz hozzáférésük.

52. cikk — Azonnali távoltage

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az illetékes hatóságok arra vonatkozó jogköröket kapjanak, hogy közvetlen veszélyhelyzetekben a kapcsolati erőszak elkövetőjével szemben elrendelhesék, hogy az az áldozat vagy a veszélyben lévő személy lakóhelyét kellő időtartamra hagyja el, és megtilthassák számára, hogy az áldozat vagy a veszélyben lévő személy lakóhelyére lépjen, vagy az áldozattal vagy a veszélyben lévő személlyel kapcsolatba lépjen. Az e cikk alapján hozott intézkedéseknek az áldozatok és a veszélyben lévő személyek biztonságát előtérbe kell helyezniük.

53. cikk — Távoltageást elrendelő vagy védelmi határozatok

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak bármely formája által érintett áldozatok érdekében megfelelő távoltageást elrendelő vagy védelmi határozatot lehessen meghozni.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az 1. bekezdésben említett, távoltageást elrendelő vagy védelmi határozatok
 - **azonnali védelmet nyújtva álljanak rendelkezésre**, és ne jelentsenek indokolatlan pénzügyi vagy adminisztratív terhet az áldozat számára;
 - meghatározott ideig vagy módosításukig, illetve visszavonásukig legyenek hatályosak;
 - szükség esetén kérelemre és azonnali hatállyal kerüljenek kibocsátásra;
 - más jogi eljárásoktól függetlenül vagy más jogi eljárásokat kiegészítve álljanak rendelkezésre;

- felhozhatóak legyenek későbbi jogi eljárásokban.
3. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az 1. bekezdés alapján kiadott távoltartást elrendelő vagy védelmi határozatok megsértése hatékony, arányos és visszatartó erejű büntetőjogi vagy más jogi szankciót vonjon maga után.

54. cikk — Nyomozás és bizonyíték

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a polgári vagy a büntetőeljárásokban az áldozat szexuális előéletével vagy magatartásával kapcsolatos bizonyítékokat csak akkor engedélyezzék, ha azok a tárgyhoz tartoznak és szükségesek.

55. cikk — Kérelemre és hivatalból induló eljárások

1. A részes felek gondoskodnak arról, hogy a jelen Egyezmény 35., 36., 37., 38. és 39. cikkével összhangban meghatározott bűncselekmények esetében a nyomozás vagy a vádemelés ne függjön teljes mértékben az áldozat bejelentésétől vagy panaszától, ha a bűncselekményt részben vagy egészben a részes felek területén követték el, továbbá biztosítják, hogy az eljárások akkor is folytatódhassanak, ha az áldozat visszavonja állítását vagy panaszát.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy — a belső joguk által előírt feltételeknek megfelelően — lehetővé tegyék kormányzati és nem kormányzati szervezetek, illetve a kapcsolati erőszakkal foglalkozó tanácsadók számára, hogy segítsék és/vagy támogassák az áldozatokat azok kérésére a jelen Egyezménnyel összhangban meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások és bírósági eljárások során.

56. cikk — Védőintézkedések

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak érdekében, hogy az áldozatok jogait és érdekeit, ideérve a tanúként felmerülő különleges szükségleteket is, a nyomozás és a bírósági eljárás minden szakaszában védjék, különösen a következők révén:

a) védelmet nyújtanak az áldozatok, a családtagjaik és a tanúk számára a megfélemlítéssel, a megtorlással és az ismételt áldozattá válással szemben;

b) biztosítják, hogy az áldozatok — legalább azokban az esetekben, amikor az áldozatok és családtagjaik veszélyben lehetnek — tájékoztatást kapjanak az elkövető szökéséről, illetve ideiglenes vagy végleges szabadon bocsátásáról;

c) a belső jog által előírt feltételeknek megfelelően tájékoztatják az áldozatokat a jogaikról és a rendelkezésükre álló szolgáltatásokról, a panaszukat követő intézkedésekről, a vádakról, a nyomozás vagy az eljárás általános menetéről, az eljárásban betöltött szerepükről, valamint ügyük kimeneteléről;

d) a belső jog eljárási szabályainak megfelelő módon lehetővé teszik az áldozatok számára, hogy meghallgassák őket, bizonyítékokat nyújthassanak be, közvetlenül vagy közvetítő közreműködésével hangot adhassanak véleményüknek, szükségleteiknek és aggályaiknak, és ezek figyelembe vétele biztosított legyen;

e) megfelelő támogató szolgáltatásokat nyújtanak az áldozatok számára, hogy jogaiknak és érdekeiknek kellően hangot adhassanak, és ezek figyelembe vétele biztosított legyen;

f) biztosítják, hogy az áldozatok magánéletének és képmásának védelme érdekében intézkedéseket lehessen elfogadni;

g) biztosítják, hogy az áldozatok és az elkövetők lehetőleg ne kerüljenek kapcsolatba a bíróság és a büntető hatóságok helyiségeiben;

h) független és hozzáértő tolmácsot biztosítanak az áldozatok részére, ha az áldozatok az eljárásban félként részt vesznek, vagy ha bizonyítékot nyújtanak be;

i) lehetővé teszik az áldozatok számára, hogy a belső jog szabályainak megfelelő módon tanúvallomást tegyenek a tárgyalóteremben anélkül, hogy jelen kellene lenniük, vagy legalább a feltételezett elkövető jelenléte nélkül, nevezetesen megfelelő kommunikációs technológiák alkalmazása révén, amennyiben ilyenek rendelkezésre állnak.

2. A nőkkel szembeni erőszak, illetve a kapcsolati erőszak áldozatává vagy tanújává vált gyermekek érdekében adott esetben külön védőintézkedéseket kell tenni a gyermek érdekeinek a figyelembevételével.

57. cikk — Jogi segítségnyújtás

A belső jogokban meghatározott feltételeknek megfelelően a részes felek biztosítják az áldozatok számára a jogsegélyhez és az ingyenes jogi segítségnyújtáshoz való jogot.

58. cikk — Elévülés

A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási és más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezmény 36., 37., 38. és 39. cikkével összhangban meghatározott bűncselekményekkel kapcsolatban az eljárás kezdeményezésének elévülési ideje arányos legyen a szóban forgó bűncselekmény súlyával és elegendő legyen arra, hogy az eljárás lefolytatása hatékonyan kezdeményezhető legyen az követően, hogy az áldozat elérte a nagykorúságot.

VII. fejezet — Migráció és menekültügy

59. cikk — Tartózkodási státusz

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy azok az áldozatok, akiknek a tartózkodási státusza a házastárs vagy a belső jog által elismert partner tartózkodási státuszától függ, a házasság vagy a kapcsolat felbontása esetén különösen nehéz helyzetben, kérelmükre, a házasság vagy a kapcsolat időtartamától függetlenül, független tartózkodási engedélyt kapjanak. A független tartózkodási engedély megadásával és érvényességi időtartamával kapcsolatos feltételeket a belső jog határozza meg.

2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok esetében a házastárs vagy a belső jog által elismert partner tartózkodási státuszától függő tartózkodási státusszal kapcsolatban kezdeményezett kiutasítási eljárás felfüggeszthető legyen, hogy az áldozat független tartózkodási engedélyt kérelmezhesen.

3. A részes felek meghosszabbítható tartózkodási engedélyt adnak ki az áldozatoknak, ha a következő két eset közül legalább az egyik fennáll:

a) az illetékes hatóság úgy véli, hogy az áldozatok tartózkodása személyes helyzetük miatt szükséges;

b) az illetékes hatóság úgy véli, hogy az áldozatok tartózkodása a nyomozás vagy a büntetőeljárás kapcsán az illetékes hatóságokkal való együttműködés céljából szükséges.

4. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a kényszerházasság azon áldozatai, akiket a házasságkötés céljából egy másik országba vittek, és akik ennek következtében elvesztették tartózkodási státuszukat a szokásos tartózkodási helyük szerinti országban, visszakaphassák ezt a státuszt.

60. cikk — Menedékjog iránti kérelem nemi alapon

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nőkkel szembeni nemi alapú erőszak a menekültek helyzetére vonatkozó 1951. évi egyezmény 1. cikke A. részének (2) bekezdése szerinti üldözés egyik formájaként és a súlyos sérelem olyan formájaként legyen elismerhető, amely kiegészítő/szubszidiárius védelmet tesz szükségessé.
2. A részes felek gondoskodnak arról, hogy az említett egyezményben felsorolt összes ok a nemekhez kapcsolódó szempontokat figyelembe vevő értelmezést kapjon, és hogy

azokban az esetekben, amikor azt állapítják meg, hogy az üldözéstől való félelem egy vagy több ilyen okból fakad, akkor a kérelmezők a vonatkozó alkalmazandó okmányoknak megfelelően menekült jogállást kapjanak.

3. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy a nemekhez kapcsolódó szempontokat figyelembe vevő befogadási eljárásokat és támogatási szolgálatokat alakítsanak ki a menedékkérők számára, továbbá nemi alapú iránymutatásokat és a nemekhez kapcsolódó szempontokat figyelembe vevő menekültügyi eljárásokat dolgozzanak ki, ideértve a menekült jogállás meghatározását és a nemzetközi védelem kérését is.

61. cikk — A visszaküldés tilalma

1. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket, hogy a nemzetközi jog alapján fennálló kötelezettségeknek megfelelően tiszteletben tartsák a visszaküldés tilalmának elvét.
2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a nőkkel szembeni erőszak védelmet igénylő áldozatait — jogállásuktól vagy tartózkodási helyüktől függetlenül — semmilyen körülmények között ne küldjék vissza olyan országba, ahol életük veszélyben lenne, vagy ahol kínzásnak, embertelen, magalázó bánásmódnak vagy büntetésnek vetnék alá őket.

VIII. fejezet — Nemzetközi együttműködés

62. cikk — Általános elvek

1. A részes felek ezen Egyezmény rendelkezéseivel összhangban, a polgári és a büntetőügyekben folytatott együttműködésről szóló vonatkozó nemzetközi és regionális okmányok, az egységes vagy kölcsönös jogszabályokon alapuló megállapodások és belső joguk alkalmazása révén a lehető legszélesebb körben együttműködnek egymással azért, hogy

a) a jelen Egyezmény hatálya alá tartozó erőszak minden formáját megelőzzék, küzdjenek ellene és üldözzék;

b) megvédjék az áldozatokat, és segítséget nyújtsanak számukra;

c) a jelen Egyezménnyel összhangban meghatározott bűncselekmények alapján nyomozást vagy eljárást folytassanak;

d) végrehajtsák a részes felek igazságügyi hatóságai által hozott polgári jogi és büntetőjogi ítéleteket, ideértve a védelmi határozatokat is.

2. A részes felek megteszik a szükséges jogalkotási vagy más intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a jelen Egyezménnyel összhangban meghatározott, az

áldozat tartózkodási helye szerinti részes féltől eltérő részes fél területén elkövetett bűncselekmények áldozatai benyújthassák panaszukat a tartózkodási helyük szerinti állam illetékes hatóságaihoz.

3. Ha valamely részes fél, amely a kölcsönös bűnügyi jogsegélyt, a kiadatást vagy az ezen Egyezményben részes másik részes fél által hozott polgári jogi vagy büntetőjogi ítélet végrehajtását szerződés meglétéhez köti, jogi együttműködés iránti megkeresést kap egy olyan részes féltől, amellyel nem kötött ilyen szerződést, akkor a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekmények vonatkozásában ezt az Egyezményt a kölcsönös bűnügyi jogsegély, a kiadatás vagy a másik részes fél által hozott polgári jogi vagy büntetőjogi ítélet végrehajtása jogalapjának tekintheti.

4. A részes felek erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy a nőikkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzését és az ellenük folytatott küzdelmet, amennyiben lehetséges, beillesszék a harmadik államok javára indított fejlesztési segélyprogramokba, ideértve a 18. cikk 5. bekezdésével összhangban az áldozatok védelmének előmozdítása céljából harmadik államokkal kötött két- és többoldalú megállapodásokat is.

63. cikk — Veszélyben lévő személyekkel kapcsolatos intézkedések

Ez az Egyezmény arra ösztönzi azt a részes felet, amely a rendelkezésére álló információk alapján alapos okkal úgy véli, hogy egy személyt egy másik részes fél területén az ezen Egyezmény 36., 37., 38. és 39. cikkében említett erőszakos cselekmények valamelyikének közvetlen veszélye fenyegeti, hogy ezeket az információkat haladéktalanul továbbítsa a másik részes félnek abból a célból, hogy megfelelő védőintézkedéseket lehessen tenni. Adott esetben az információknak tartalmazniuk kell a veszélyben lévő személyre vonatkozó meglévő védőintézkedésekkel kapcsolatos részleteket is.

64. cikk — Tájékoztatás

1. A megkeresett részes fél haladéktalanul tájékoztatja a megkereső részes felet az e fejezet alapján hozott intézkedés végeredményéről. A megkeresett részes fél haladéktalanul tájékoztatja a megkereső részes felet azokról a körülményekről is, amelyek a kért intézkedés végrehajtását lehetetlenné teszik vagy nagy valószínűséggel jelentősen késleltetik.
2. Belső joga keretein belül bármely részes fél előzetes megkeresés nélkül továbbíthatja a saját nyomozása során szerzett információkat egy másik részes félnek, ha úgy véli, hogy ezen információk továbbítása segítheti a másik részes felet a jelen Egyezményrel összhangban meghatározott bűncselekmények elkövetésének megelőzésében vagy az ilyen bűncselekményekkel kapcsolatos nyomozások vagy eljárások kezdeményezésében vagy lefolytatásában, vagy ha úgy véli, hogy az információk

továbbítása nyomán a másik részes fél e fejezet alapján együttműködést fog kezdeményezni.

3. A 2. bekezdéssel összhangban információkat kapó részes fél saját illetékes hatósági rendelkezésére bocsátja ezeket az információkat, hogy szükség esetén eljárást lehessen kezdeményezni illetve, hogy ezeket az információkat figyelembe lehessen venni a vonatkozó polgári és büntetőeljárások során.

65. cikk — Adatvédelem

A személyes adatokat a részes felek által az egyéneknek a személyes adatok gépi feldolgozása során való védelméről szóló egyezmény (ETS 108. sz.) alapján vállalt kötelezettségek szerint kell tárolni és felhasználni.

IX. fejezet — Ellenőrző rendszer

66. cikk — A nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépés szakértői csoportja

1. A nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak elleni fellépés szakértői csoportja (a továbbiakban: GREVIO) ellenőrzi ezen Egyezmény részes felek által történő végrehajtását.
2. A GREVIO legalább 10 és legfeljebb 15 tagból áll, a nemi és a földrajzi egyensúly, valamint a multidiszciplináris szakértelem figyelembevételével. A szakértői csoport tagjait a Részes Felek Bizottsága választja a részes felek által állampolgáraik közül javasolt jelöltek közül négyéves időtartamra; a tagok megbízatása egy alkalommal megújítható.
3. Az első 10 tag megválasztását az ezen Egyezmény hatálybalépését követő egy éven belül kell megtartani. A további öt tag megválasztását a 25. megerősítést vagy csatlakozást követően kell megtartani.
4. A GREVIO tagjainak megválasztása az alábbi elveken alapszik:
 - a) a tagokat átlátható eljárás keretében olyan nagy erkölcsi tekintélyű személyek közül kell kiválasztani, akik elismert szakképzettséggel rendelkeznek az emberi jogok, a nemek közötti egyenlőség, a nőkkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak vagy az áldozatok segítése és védelme területén, vagy bizonyítottan szakmai tapasztalatokkal rendelkeznek az ezen Egyezmény által érintett területeken;
 - b) a GREVIO minden tagjának más állam állampolgárának kell lennie;
 - c) a tagoknak a fő jogrendszereket kell képviselniük;

d) a tagoknak a nőikkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak területén érintett szereplőket és szerveket kell képviselniük;

e) a tagok személyes minőségükben vesznek részt a GREVIO munkájában, feladataik ellátása során függetlenül és pártatlanul járnak el, és a feladataik hatékony ellátásához szükséges mértékben rendelkezésre állnak.

5. A GREVIO tagjainak választási eljárását az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága határozza meg a részes felekkel folytatott konzultáció és a részes felek egyhangú hozzájárulásának megszerzése után, az Egyezmény hatálybalépését követő hat hónapon belül.

6. A GREVIO elfogadja eljárási szabályzatát.

7. A GREVIO tagjait és a 68. cikk 9. és 14. bekezdésében meghatározott országlátogatásokat végző küldöttségek tagjait megilletik az ezen Egyezmény mellékletében meghatározott kiváltságok és mentességek.

67. cikk — A Részes Felek Bizottsága

1. A Részes Felek Bizottsága az Egyezmény részes feleinek képviselőiből áll.
2. A Részes Felek Bizottságát az Európa Tanács főtitkára hívja össze. Az első ülést az Egyezmény hatálybalépését követő egy éven belül kell megtartani a GREVIO tagjainak megválasztása céljából. Ezt követően a Részes Felek Bizottsága a részes felek legalább egyharmadának, a Részes Felek Bizottsága elnökének vagy a főtitkárnak a kérésére ül össze.
3. A Részes Felek Bizottsága elfogadja eljárási szabályzatát.

68. cikk — Eljárás

1. A részes felek a GREVIO által készített kérdőív alapján jelentést nyújtanak be az Európa Tanács főtitkárához az ezen Egyezmény rendelkezéseit átültető jogalkotási és más intézkedésekről, amelyet a GREVIO megvizsgál.
2. A GREVIO az 1. bekezdéssel összhangban benyújtott jelentést az érintett részes fél képviselőivel közösen vizsgálja meg.
3. Az ezt követő értékelési eljárásokat körökre bontják, amelyek időtartamát a GREVIO határozza meg. Minden értékelési kör elején a GREVIO kiválasztja azokat a konkrét rendelkezéseket, amelyekre az értékelési eljárás vonatkozni fog, majd pedig kérdőívet küld ki.
4. A GREVIO meghatározza az ellenőrzési eljárás elvégzéséhez szükséges megfelelő eszközöket. Minden egyes értékelési körhöz kérdőívet fogadhat el, amely a részes felek által történő végrehajtás értékelésére szolgáló eljáráshoz szolgál alapul. A kérdőívet minden részes félnek megküldik. A részes feleknek válaszolniuk kell a kérdőívre, valamint a GREVIO-tól érkező minden más információkérésre.

5. A GREVIO információkat kaphat az Egyezmény végrehajtásával kapcsolatban nem kormányzati szervezetektől és a civil társadalomtól, valamint az emberi jogok védelmével foglalkozó nemzeti intézményektől.
6. A GREVIO kellően figyelembe veszi azokat az információkat, amelyek az ezen Egyezmény hatálya alá tartozó területekre vonatkozóan más regionális és nemzetközi okmányokból és szervezetektől rendelkezésre állnak.
7. Az egyes értékelési fordulók kérdőíveinek elfogadásakor a GREVIO kellően figyelembe veszi az ezen Egyezmény 11. cikkében említettek szerint a részes feleknél meglévő adatgyűjtést és kutatást.
8. A GREVIO információkat kaphat az Egyezmény végrehajtásával kapcsolatban az Európa Tanács emberi jogi biztosától, a Parlamenti Közgyűléstől és az Európa Tanács érintett szakosított szervezeteitől, valamint más nemzetközi okmányok alapján létrehozott szervezetektől. Az ezekhez a szervezetekhez benyújtott panaszokat és azok eredményeit a GREVIO rendelkezésére bocsátják.
9. A nemzeti hatóságokkal együttműködve és független nemzeti szakértők segítségével a GREVIO kiegészítésként országlátogatásokat szervezhet, ha a kapott információ nem elegendő, illetve a 14. bekezdésben említett esetekben. A látogatások során a GREVIO-t konkrét területek szakemberei segíthetik.
10. A GREVIO jelentéstervezetet készít, amelyben megvizsgálja azoknak a rendelkezéseknek a végrehajtását, amelyekre az értékelés vonatkozott, valamint javaslatokat és tanácsokat fogalmaz meg arra vonatkozóan, hogy az érintett részes fél hogyan kezelje a feltárt problémákat. A jelentéstervezetet észrevételezés céljából megküldik az értékelt részes félnek. A jelentés elfogadásakor a GREVIO figyelembe veszi az értékelt részes fél észrevételeit.
11. A beérkezett összes információ és a részes felek észrevételei alapján a GREVIO elfogadja a jelentést és az érintett részes fél által az Egyezmény rendelkezéseinek végrehajtásával kapcsolatban hozott intézkedésekre vonatkozó következtetéseket. A jelentést és a következtetéseket megküldik az érintett részes fél és a Részes Felek Bizottsága részére. A GREVIO jelentését és következtetéseit azok elfogadásakor az érintett részes fél esetleges észrevételeivel együtt közzéteszik.
12. Az 1-8. bekezdés szerinti eljárás sérelme nélkül a Részes Felek Bizottsága — a GREVIO jelentése és következtetése alapján — az érintett részes félnek szóló ajánlásokat fogadhat el (a) a GREVIO következtetéseinek végrehajtása céljából hozandó intézkedésekkel kapcsolatban, szükség esetén határidőt meghatározva a végrehajtásukkal kapcsolatos információk benyújtására, és (b) azzal a céllal, hogy előmozdítsa az együttműködést az adott részes féllel ezen Egyezmény megfelelő végrehajtása érdekében.
13. Ha a GREVIO által kapott megbízható információk arra utalnak, hogy egy adott helyzetben a problémák közvetlen figyelmet igényelnek az Egyezményt súlyosan sértő cselekmények mértékének vagy számának megelőzése vagy korlátozása érdekében, akkor külön jelentés sürgős benyújtását kérheti a nőikkel szembeni erőszak súlyos, tömeges vagy tartós előfordulásának megelőzésére tett intézkedésekkel kapcsolatban.
14. Az érintett részes fél által benyújtott információk, valamint a rendelkezésre álló más megbízható információk figyelembevételével a GREVIO kijelölheti egy vagy több tagját vizsgálat lefolytatására és a GREVIO sürgős tájékoztatására. Indokolt esetben és a

részes fél hozzájárulásával a vizsgálat keretében látogatásra is sor kerülhet a részes fél területén.

15. A 14. bekezdésben említett vizsgálat megállapításainak áttekintése után a GREVIO megküldi a megállapításokat az észrevételekkel és ajánlásokkal együtt az érintett részes félnek, valamint adott esetben a Részes Felek Bizottságának és az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának.

69. cikk -- Általános ajánlások

A GREVIO adott esetben általános ajánlásokat fogadhat el az Egyezmény végrehajtására vonatkozóan.

70. cikk — A parlamentek részvétele az ellenőrzésben

1. A nemzeti parlamentek felkérést kapnak az Egyezmény végrehajtása érdekében tett intézkedések ellenőrzésében való részvételre.
2. A részes felek továbbítják a GREVIO jelentéseit nemzeti parlamentjeiknek.
3. Az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlése felkérést kap az Egyezmény végrehajtásának rendszeres felmérésére.

X. fejezet — Egyéb nemzetközi okmányokkal való kapcsolat

71. cikk — Más nemzetközi okmányokhoz való viszony

1. Ez az Egyezmény nem érinti az azon nemzetközi okmányokból eredő kötelezettségeket, amelyeknek az ezen Egyezményben részes felek részes felei vagy részes felei lesznek, és amelyek az ezen Egyezmény által szabályozott ügyekkel kapcsolatban tartalmaznak rendelkezéseket.
2. Ezen Egyezmény részes felei két- vagy többoldalú megállapodásokat köthetnek egymással az Egyezményben foglalt ügyekről az Egyezmény rendelkezéseinek kiegészítése vagy erősítése, illetve az abban foglalt elvek alkalmazásának előmozdítása céljából.

XI. fejezet — Az Egyezmény módosítása

72. cikk — Módosítás

1. Ha valamely részes fél ezen Egyezmény módosítását javasolja, a módosítási javaslatot el kell juttatni az Európa Tanács főtitkárához, aki továbbítja azt az Európa Tanács tagállamai, az aláírók, a részes felek, az Európai Unió, az Egyezmény aláírására a 75. cikk rendelkezéseinek megfelelően meghívott államok, valamint az Egyezményhez való csatlakozásra a 76. cikk rendelkezéseinek megfelelően meghívott államok részére.

2. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága fontolóra veszi a módosítási javaslatot, és az Egyezmény azon részes feleivel folytatott konzultációt követően, amelyek nem tagjai az Európa Tanácsnak, az Európa Tanács Alapszabálya 20. cikkének d) pontja szerinti többséggel elfogadhatja a módosítást.

1. A Miniszteri Bizottság által a 2. bekezdéssel összhangban elfogadott módosítások szövegét elfogadás céljából meg kell küldeni a részes felek részére.
2. A 2. bekezdéssel összhangban elfogadott módosítás az azon időpontot követő egy hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor az összes részes fél tájékoztatta a főtítkárt a módosítás elfogadásáról.

XII. fejezet — Záró rendelkezések

73. cikk — Az Egyezmény hatásai

Az Egyezmény rendelkezései nem sértik a belső jog és a kötelező érvényű nemzetközi okmányok azon rendelkezéseit, amelyek már hatályban vannak vagy hatályba léphetnek, és amelyek az érintett személyeknek a nőikkel szembeni erőszak és a kapcsolati erőszak megelőzése és az ellenük folytatott küzdelem vonatkozásában előnyösebb jogokat biztosítanak vagy biztosítanak.

74. cikk — Vitarendezés

1. Az ezen Egyezmény rendelkezéseinek alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatban esetleg felmerülő vitában részt vevő felek először tárgyalás, békéltetés, döntőbíráóság vagy a békés rendezés kölcsönös megállapodás keretében elfogadott más módszere útján kísérik meg rendezni a vitát.
2. Az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága vitarendezési eljárásokat határozhat meg, amelyek a vitában részt vevő felek igénybe vehetnek, amennyiben így állapodnak meg.

75. cikk — Aláírás és hatálybalépés

1. Ezt az Egyezményt aláírhatják az Európa Tanács tagállamai, azok a nem tag államok, amelyek részt vettek az Egyezmény kidolgozásában, valamint az Európai Unió.
2. Ezt az Egyezményt meg kell erősíteni, el kell fogadni vagy jóvá kell hagyni. A megerősítő, az elfogadási vagy a jóváhagyási okiratokat az Európa Tanács főtítkáránál kell letétbe helyezni.
3. Ez az Egyezmény az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor 10 aláíró -- amelyek közül legalább nyolc az Európa Tanács tagállama -- a 2. bekezdés rendelkezéseinek megfelelően az Egyezményt magára nézve kötelező hatályúnak ismeri el.
4. Ha az 1. bekezdésben említett bármely állam vagy az Európai Unió ezt követően arra vonatkozó szándékát fejezi ki, hogy az Egyezményt magára nézve kötelező hatályúnak

ismerje el, rá nézve az Egyezmény az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor a megerősítő, az elfogadási vagy a jóváhagyási okiratát letétbe helyezte.

76. cikk — Csatlakozás az Egyezményhez

1. Az Egyezmény hatálybalépését követően az Európa Tanács Miniszteri Bizottsága az Egyezmény részes feleivel folytatott konzultációt és a részes felek egyhangú hozzájárulásának megszerzését követően, az Európa Tanács Alapszabálya 20. cikkének d) pontja szerinti többséggel és a részes felek Miniszteri Bizottságban helyet foglalni jogosult képviselőinek egyhangú szavazatával hozott határozat alapján meghívhat bármely olyan, az Európa Tanácsban nem tag államot, amely nem vett részt az Egyezmény kidolgozásában, az Egyezményhez való csatlakozásra.
2. Valamely csatlakozó állam tekintetében az Egyezmény az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor a csatlakozó állam a csatlakozási okiratát az Európa Tanács főtitkáránál letétbe helyezte.

77. cikk — Területi hatály

1. Bármely állam vagy az Európai Unió, amikor ezen Egyezményt aláírja vagy a megerősítő, az elfogadási, a jóváhagyási vagy a csatlakozási okiratát letétbe helyezi, meghatározhatja azt a területet vagy területeket, ahol az Egyezményt alkalmazni kell.
2. Bármely fél bármely későbbi időpontban az Európa Tanács főtitkárához intézett nyilatkozatában kiterjesztheti ezen Egyezmény alkalmazását bármely további, a nyilatkozatban meghatározott olyan területre, amelynek nemzetközi kapcsolataiért felelős vagy amelynek nevében kötelezettségeket vállalhat. E terület tekintetében az Egyezmény az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján lép hatályba, amikor a főtitkár a nyilatkozatot megkapta.
3. Az előző két bekezdés szerint tett nyilatkozat az abban meghatározott bármely terület tekintetében az Európa Tanács főtitkárához címzett értesítéssel visszavonható. A visszavonás az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján válik hatályossá, amikor a főtitkár az értesítést megkapta.

78. cikk — Fenntartások

1. A 2. és a 3. bekezdésben meghatározott kivételekkel ezen Egyezmény egyetlen rendelkezéséhez sem fűzhető fenntartás.
2. Bármely állam vagy az Európai Unió, amikor az Egyezményt aláírja vagy a megerősítő, az elfogadási, a jóváhagyási vagy a csatlakozási okiratát letétbe helyezi, az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal kijelentheti, hogy fenntartja a jogot arra, hogy a következő rendelkezéseket ne alkalmazza, vagy csak meghatározott esetekben vagy meghatározott feltételek mellett alkalmazza:

- 30. cikk, 2. bekezdés;

- 44. cikk, 1. bekezdés e. pont, 3. és 4. bekezdés;
- 55. cikk, 1. bekezdés a kisebb bűncselekményekkel kapcsolatos 35. cikk vonatkozásában
- 58. cikk a 37., 38. és 39. cikk vonatkozásában;
- 59. cikk.

3. Bármely állam vagy az Európai Unió, amikor az Egyezményt aláírja vagy a megerősítő, az elfogadási, a jóváhagyási vagy a csatlakozási okiratát letétbe helyezi, az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal kijelentheti, hogy fenntartja a jogot arra, hogy büntetőjogi szankciók helyett nem büntetőjogi szankciókat alkalmazzon a 33. és a 34. cikkben említett cselekmények esetében.

4. Bármely fél az Európa Tanács főtitkárához címzett nyilatkozattal részben vagy egészben visszavonhatja a fenntartását. Ez a nyilatkozat abban az időpontban válik hatályossá, amikor a főtitkár megkapta.

79. cikk — A fenntartások érvényessége és felülvizsgálata

1. A 78. cikk 2. és 3. bekezdésében említett fenntartások az ezen Egyezménynek az érintett részes fél tekintetében történő hatálybalépésétől számított öt évig érvényesek. E fenntartások azonban ugyanilyen hosszú időtartamokra megújíthatók.
2. Az Európa Tanács Főtitkársága a fenntartás lejárta előtt tizennyolc hónappal tájékoztatja az érintett részes felet a lejáratról. A részes fél legkésőbb a lejárat előtt három hónappal köteles értesíteni a főtitkárt arról, hogy fenntartja, módosítja vagy visszavonja a fenntartást. Ha az érintett részes fél nem küld értesítést, akkor a Főtitkárság arról tájékoztatja a részes felet, hogy fenntartása automatikusan meghosszabbodik hat hónappal. Ha az érintett fél elmulaszt ennek az időtartamnak a lejárta előtt értesítést küldeni azon szándékáról, hogy fenntartja vagy módosítja a fenntartást, akkor a fenntartás megszűnik.
3. Ha valamelyik fél a 78. cikk 2. és 3. bekezdésének megfelelően fenntartást tesz, a fenntartás megújítása előtt vagy kérésre magyarázatot kell adnia a GREVIO számára a fenntartás folytatását indokoló okokról.

80. cikk — Felmondás

1. Bármely fél bármikor felmondhatja az Egyezményt az Európa Tanács főtitkárához címzett értesítéssel.
2. A felmondás az azon időpontot követő három hónapos időtartam lejárta utáni hónap első napján válik hatályossá, amikor a főtitkár az értesítést megkapta.

81. cikk — Értesítés

Az Európa Tanács főtitkára értesíti az Európa Tanács tagállamait, azon nem tag államokat, amelyek részt vettek az Egyezmény kidolgozásában, az aláírókat, a részes feleket, az

Európai Uniót és az Egyezményhez való csatlakozásra meghívott államokat a következőkről:

- a) az Egyezmény aláírása;
- b) megerősítő, elfogadási, jóváhagyási vagy csatlakozási okirat letétbe helyezése;
- c) az Egyezmény 75. és 76. cikk szerinti hatálybalépésének időpontja;
- d) a 72. cikkel összhangban elfogadott módosítások és a módosítások hatálybalépésének időpontja;
- e) a 78. cikknek megfelelően tett fenntartások és a fenntartások visszavonása;
- f) a 80. cikk rendelkezéseinek megfelelően tett felmondások;
- g) az Egyezménnyel kapcsolatos minden egyéb cselekmény, értesítés vagy közlés.

Fentiek hitelül az erre nézve kellően felhatalmazott alulírottak aláírták ezt az Egyezményt.

Kelt Isztambulban, 2011. május 11-én, angol és francia nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles, egy példányban, amelyet az Európa Tanács levéltárában helyeznek letétbe. Az Európa Tanács főtitkára hitelesített másolatokat továbbít az Európa Tanács minden tagállamának, azon nem tag államoknak, amelyek részt vettek az Egyezmény kidolgozásában, az Európai Uniónak és az Egyezményhez való csatlakozásra meghívott államoknak.

Melléklet — Kisváltások és mentességek (66. cikk)

1. Ez a melléklet az Egyezmény 66. cikkében említett GREVIO tagjaira, valamint az országlátogatást végző küldöttségek más tagjaira vonatkozik. E melléklet alkalmazásában az „országlátogatást végző küldöttségek más tagjai” kifejezés magában foglalja az Egyezmény 68. cikkének 9. bekezdésében említett független nemzeti szakértőket és szakembereket, továbbá az Európa Tanács azon munkatársait és az Európa Tanács által foglalkoztatott azon tolmácsokat, akik az országlátogatások során a GREVIO-t kísérik.

2. A GREVIO tagjait és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjait az országlátogatások előkészítésével és lefolytatásával kapcsolatos feladataik ellátása, a feladatok nyomon követése, valamint a feladatokkal összefüggő utazások során a következő kiváltások és mentességek illetik meg:

1. mentesség a letartóztatás és a fogva tartás alól, valamint személyi poggyászuk lefoglalása alól, továbbá hivatalos minőségükben tett szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaik és végrehajtott cselekedeteik tekintetében mentesség mindenfajta jogi eljárás alól;
2. mentesség a szabad mozgásukra vonatkozó korlátozások alól a tartózkodási helyük szerinti országból való kiutazáskor és az oda való visszautazáskor, az abba az országba való beutazáskor és az onnan való kiutazáskor, ahol feladataikat ellátják, valamint mentesség a külföldiek nyilvántartására vonatkozó követelmények alól a felkeresett országokban és azokban az országokban, amelyekben keresztülutaznak feladataik ellátása során.
3. A feladataik ellátásával kapcsolatos utazások során a GREVIO tagjai és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjai a vám- és devizaellenőrzést illetően ugyanazokban a könnyítésekben részesülnek, mint a külföldi kormányok ideiglenes hivatalos szolgálatot teljesítő képviselői.
4. Az Egyezmény végrehajtásának a GREVIO tagjai és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjai által elvégzett értékelésével kapcsolatos dokumentumok sérthetetlenek, amennyiben a GREVIO tevékenységét érintik. A GREVIO hivatalos levelezése és a GREVIO tagjainak és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjainak a hivatalos kommunikációja nem tartható vissza és nem cenzúrázható.
5. Annak biztosítása érdekében, hogy a GREVIO tagjai és az országlátogatást végző küldöttségek más tagjai teljes véleménynyilvánítási szabadságot kapjanak, és teljesen függetlenül láthassák el feladataikat, a feladataik ellátása során tett szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásaik és végrehajtott cselekedeteik tekintetében a jogi eljárás alóli mentesség azt követően is megilleti őket, hogy már nem látják el e feladatokat.
6. A kiváltságok és mentességek nem személyes előnyök szerzése céljából illetik meg az e melléklet 1. pontjában említett személyeket, hanem azért, hogy feladataikat a GREVIO érdekében teljesen függetlenül láthassák el. Az e melléklet 1. pontjában említett személyek mentelmi jogát az Európa Tanács főtitkára minden olyan esetben felfüggeszti, amikor véleménye szerint akadályozná az igazságszolgáltatást, és a GREVIO érdekeinek sérelme nélkül felfüggeszhető.